

НОВАБР 7
вторник
1939 он
№ 258 (2958)
Сэн 10 мүнгэ

БҮРЯТ-МОНГОЛ ҮНЭН

ВКП(б)-ийн Б.-М.
Обкомий ба
ВМАССР-эй Верховно
Советдэй Президиумдэй
ОРГАН

АЛДАРТА ХХII ОЙ

Мүнөөдөр, Агууехэ Ок-
тябрьска Социалистическэ
Революциин алдарты ХХII-дугаар
ойнь гүйсэбэ. ХХII жэлэй
ид тээ манай оройной хүдэм-
шээн анги ба ажалла тариа-
н болбол пролетарска револю-
циенинүүд Ленин ба Сталиной
тэбэри доро, большевигүүдэй
этин хүтэлбэри доро жагсан,
энта самодержавие хамхасохин
агажа, дэлхэйн зургаанай нэ-
хүби дээрэ Советүүдэй заса-
е мандуулан, заводууд, фабри-
кууд ба бусад бүхы баялигуу-
е таргаа абаад, социалистичес-
кэ общество—жаргалта байдалыг
сугуулахын түлөө сусаралтагүй
нэсэлээ үргэлжэлүүлэн юм.

Хүнүрэлтэнэй историдо урдань
эглөөгүй ехэ хүдэмэри үнгө-
рөн хорин хоёр жэлэй торшо-
н хэгдэе. Манай орон—тон томо
цивилизация ба дэлхэй дээрэ
эглэ механизованно социалис-
тическэ хүдөөажэхитэй держава
юм. Урда сагта ортошогүй ой-
тог, эдлэгдээгүй элбэг дайда
эман газарнуудта, мүнөө гал-
шмаг хүсэтэ гигантууд бай-
далдаад, гэрэл туяагаа дэл-
хэ аяарана. Тон шөнэ техни-
кэ зөбсөглөгдөн, томо ехэ за-
вуд, фабрикууд, шахтанууд,
электростанууд, электростанууд
тогтоод, оройнойгоо хүсэмдэ-
лэе бэхжүүлэн. Хүдөө шота-
дта, оройнойгоо техникээр зөбсө-
глөгдөн олон мянган тоото кол-
дууд байгуулагдажа, ажалла
нашадта хүжюун сөнгөлг,
эстурна ба шагшадалта ажал-
лал олгобо.

Агууехэ Советскэ Арад болбол
социалистическэ культурын бай-
далта дээрэ, гайхышаг илал-
туудыг туйлаа. Манай оройной
нашад хадаа «Хүдэмэришэн
этин культурна техникескэ
ажээ инженернэ-техническэ
эмеритэдэй хэмжээдэ хүрэр
эхэ» гэлэн, багша Сталиной
заабарине бөлүүлэхин түлөө
юм. Манай орондо соци-
ализм гол түлэб байгуу-
лаа. Манай бүхы илалтанууд
эда Сталинка Конституциар
нодотельно баталдаа.

Манай социализмын оройной
илалдонно ажалшад болбол
эдехэ Октябрийн ХХII дугаар
өмөдөнгөө нөгөншүбанай
хүнүртээс хамта—Баруун Ук-
раин ба Баруун Белоруссийн
хүдтэй хамта, найн үдэрлэжэ
юм. Тэндэхи ажалшад хадаа
нүгүтэ советскэ арадай, Хү-
дэмэришэн-Таряашанай героин
Улаан Армиин тухалам-
уугаад жэлэй торшо соо
н хүсэлэн хүсэлдээ—поль-
шануудай зөрлиг хатуу дара-
анаа хөтөдөө сүлөөлгөдөжэ,

Советүүдэй оройной Агууехэ бө-
лын адали эрхэтэ члениннь бу-
лоод, зол жаргалта ажабайдалаа
зохёожо ахилаба.

Эдэ бүхы агууехэ илалтанууд
хадаа Ленин-Сталиной партиин,
арадуудай инаг вождэ нүхэр
Сталиной сөсөн мөргөн хүтэлбэ-
рийн результат, ленинскэ-сталин-
ска национальна политикын бө-
лүүлэгдэлтэй результат мүн.

ВКП(б)-ийн историческэ ХVIII-
дугаар Съезд хадаа оройной урда
угааехэ зорилгонуудыг—Социа-
лизмнаа коммунизмад шата дам-
жажа шэлэн оролын зорилго-
нуудыг табижа, тэдэниг бө-
лүүлэхэ генеральна программа
үгөө. Бүхы Советскэ Арад хадаа
дурсагдан зорилгонуудыг бө-
лүүлэхин түлөө тэмсэлдэ зориг-
жонхой.

Манай орондо эгээл нимэ бай-
хадань, капиталистическэ гүр-
нүүдтэ тад ондоо. Англи, Франци
ба Японийн империалистнууд ха-
даа тонолто дээрмэдэглэн дайны
түймэриг шатаан, хүнүрэлтэнэй
байгуулан культурын баялигуу-
дыг үгсэхэжэ, ард зонин ала-
жа, хиджажа байна. Капиталис-
тическэ ороонууд ажалшад болбол
капиталистнууд ба помещигүүдэй
хүшэр хүндэ даралалта доро ү-
дэжэ, дааража, үхэжэ зөбсөжэ бай-
на.

Бүхы дэлхэйн ажалшад хадаа
фашизмдэ эсэргүү, дайнда эсэргүү,
капитализмдэ эсэргүү, ара-
дай нэгэдмэл фронтые үдэр бүри
үргэдэн, Агууехэ Октябрийн
ХХII-дугаар оёе угтаба.

Агууехэ китад Арад хадаа
японско бузар булимтаршадта
эсэргүүсэн, өмөдөнгөө (эе даан-
хай байхын түлөө гурбадахы жэ-
лээ тэмсэжэ байна.

Советскэ правительство болбол
өөрингөө мирнэ сталинска поли-
тикые эрид бөлүүлэнэ. Германи-
тай, Эстония, Латвия, Литвиной ба-
талхан уласхоорондын догворнууд
хадаа энээн тухаа гэрша энэ.

Бидэнэр хадаа капиталис-
тическэ хүрэлэлтэ тухай, нүхэр
Сталиной заабарине хэзэ бүхэндэ
ланажа, өмөдөнгөө больше-
вистскэ йөрэмжине үнэхөөр дээрэ
үргэхэ, оройнойгоо оборонно хүсэ-
шадэлыг улам ехээр бэхжүүлэхэ
уялгатай юм.

Манай Улаан-Арми, Улан-Сэр-
гэй Улаан Флот, Улаан Авиаци
хадаа ямаршье дайсание, хэрбөө
манда довтолхоо хэдээ наань, хам-
хасохин үгсэхэжэ шадаха бай-
ханаа, Хасан нуурдахи, Халхын
Голдохин байлдаанууд дээрэ тодоор
харуулаа.

Маркс — Энгельс — Ленин —
Сталиной агууехэ, илагдашагүй
туг мандаг!

МАРКС—ЭНГЕЛЬС—ЛЕНИН—СТАЛИНАЙ АГУУЕХЭ, ИЛАГДАШАГҮЙ ТУГ МАНДАГ!

Советскэ-Финляндска хэлсэлгэнүүдэй тухай асуудал тушаа

I. ФИНЛЯНДИЙН ГАДААДА ХЭРЭГҮҮДЭЙ МИНИСТР СССР-ЫЕ ДАЙНДА УРЯЛАНА

Бүгүлэй хоёр арада прибалтийска
сринуудтай СССР-эй харилсаанууд
ни ээд найжараа. Эдэ ороноу-
дай ба Советскэ Союзай хоорондо
баталагдан харилсангуулаа саха
тухай догворнууд болоод эдэ гү-
рэнүүдэй баруун хилэнүүдэй
ажуулгыг ханана, товарандал-
далгыг хүжүүлгэдэ ба Эстония,
Латвия, Литвын арадай ажалын
дэбжэлтэдэ тухална. Эдэ догвор-
нууд хадаа нүгөө талын гүрэнэй,
социальна ба экономика структура
харилсангуулаа сахаа нодотельно
баталда үндэс энэ. Эдэ гүрэнүүдэй
хоорондо мирнэ эбэханбарисаата
харилсаа бэхжүүлэнэ. Гансахан
лэ баруун Европодо бөшэ, мүн
зүүн Европодо, иланай ба
балтийска эрмэ шадр, дайниг үүс-
хэхые хүсэжэ байн, эдэний бул-
танайн дайсад хадаа бүхы хэл-
сэлбатарлан гүрэнүүдтэ эдэ хэл-
сэлүүдэй аша тухалтай байхынь
арехые нэдэнэ. Прибалтийска оро-
нуудай общественнэ нанал бол-
бол эдэний мирнэ ажалуудыг ба
гүрэнэйн бөө даанкае гаран-
тировалхан, Советскэ Союзтай
баталан догворнуудыг халуу-
наар найжаланан байна.

СССР-эй правительство болбол
мүн тинимэ дурдалтайгаар,
СССР-тэй хиллэгэн прибалтийска
дүрбэдэхи орондо—Финляндия
да хандаха ёһотой байхынь
эи. СССР-эй ажуулгыг байхын
асуудалууд хадаа Финляндска
хилэ дээрэ иланайа хурса бай-
хынь лаблан этигэхин тула
Финскэ эливай картые харабал
хүрэхэ байна. Советскэ Союз
болбол Финляндийн хүнзөной
тоото адн хүнзөной Ленинград-
та далайгаар ба хуурай замаар

эрэлгын ажуулгыг хангахын
хэмжээ абха эрхэтэй байхаа
гадна, мүн энээнине хэзэ уял-
тай байна. СССР-эй энэ интерес
ба эрхэнүүдэ финляндска прави-
тельство тоонгүй байжа шадаха-
гүй ёһотой. СССР-эй Верховно
Советдэй ээлжээтэбшэ V Сессия дээр
хөлөн доклад оогоо, нүхэр
Молотов болбол Финляндитай хэл-
сэлгэдэ СССР-эй позиция тухай
Верховно Советдэй депутатуудта
мэдээсэлэн байна. Советскэ Союз
болбол бүхы шухала асуудалууд-
даар Финляндие дэмжэдэг байна.
Харилсангуулаа саха тухай пакт
хадаа Скандинавска сринуудтай
Финляндие холбоон, абсолютна
нейтралитэдэй позицияг таара
хгүй байна гэжэ финляндска
правительствын тоолоон дээрлөө,
Советскэ Союз болбол тинимэ пакт
баталхыг бааххагүй юм. СССР-
эй ажуулгыг байдалта онсо шухала
байн, Карельскэ хоолойн (пер-
шейна) ба зарим бусад районууд-
дай территориян орондо, бидэнэр
болбол советскэ Карелия, хэм-
жээ ээрээ хоёр хуби ехэ терри-
торие Финляндидэ дурдаханан бай-
набди.

Финскэ эливай хойто талаанаань
орохо аман дээрэ советскэ флот
то далайн—военнэ базые байгуу-
ла тухай СССР-эй дурдал бол-
бол гансахан Советскэ Союзай ин-
терестэ бөшэ, харин финляндийн
өөрэйнише интерестэ таараха
байна, ушарань гурбадахы гүр-
нэй зүйнөө хэгдэжэ болохо харша
байуулануудта эсэргүүсүүлэн,
финскэ эливай ажуулгыг хүсэл
хангана.

Гэбшье, энэ тон зүйтэй ду-
радалтай байбашье, Финляндийн

зарим хүтэлбэрилэгшэд болбол
советскэ-финскэ ханибарисаата
харилсаа бэхжүүлэхэ тухай
СССР-тэй хэлсэл хэхын хүсэлыг
огто мэдүүлнэгүй. Бусад зарим
гүрэнүүдэй прессэнүүдтэй хамта,
Финляндска хэлбэл болбол энээн
тушаа элдэб нуурмаг худал үг-
нүүдыг ба провокацинуудыг та-
ража, советскэ дурдалхануудай
уахыг тон ехээр хазагайруулан
харуула. Дайнда бэлдэхэ бай-
хан гансахан оройной условинууд-
та хэгдэжэ хэдэ хэдэн онсо хэм-
жээбууланууд, городскэй хүнзө-
ниг эвакуацияга, запас сэрэгүү-
дыг мобилизацияга, промышлен-
ностнуудыг военнэ хэрэгсэл бү-
төөдг болголо гэхэ мэтэнүүд
финляндска правительстваар хэг-
дэнэ байна.

Советскэ-Финляндска хэлсэлгэ-
нүүд тухай асуудалыг хүсэд тодо
болгоһон, нүхэр Молотовой үгэ
хэлсэлтэй үглөөдөрөн, Финлян-
дийн гадаада хэрэгүүдэй министр
Г. Эрчко болбол СССР-ые дайнда
уряаланнаа ондоогоор сөгнэжэ
болхогүй. Тинимэ үгэтэйгээр вы-
ступалба. Мирнэ хэлсэлгэнүүд тухай
ба Финляндитай ханибарисаата
бүхэжүүлэхэ тухай СССР-эй
дурдалхыг, министр болбол Фин-
ляндийн гүрэнэй суверенитэдтэ
добтолохо гэнэн абадал гэшье гэ-
жэ сонсохобо.

«СССР-эй эрилтэ болбол—Ленин-
градтай хажуугаархи хилые хэдэн
километр саашань болгохо гэнэн
ушартай шангээр,—г-н Эрчко ба-
талан хэлэнэ.—Гэбшье, Финлян-
дийн талаанаа харахада, энэ бол-
бол—орон империализм мүн... бү-
гдэндэ өөрын хилэ байдаг. Фин-
ляндий болбол Советскэ Союзай
дурдалхалаар боложо шадахагүй,
харин өөрынгөө территорияг,

өөрингөө ойрохуургэдэшэгүйе ба
бөө даанхай байдалыг ямаршье
аргаар хамгаалаха байха.— гэжэ
г-н Эрчко хэлэнэ.

Хэрбөө Финляндийн ажуулгыг
байдалтан заналта гараа наань,
Финляндия болбол ямар хүсэндэ
түшэжэ шадахаб, Финляндийн
нейтралитет ба сүлөө ямар хүсэл
ханга шадахаб, би тэрээнине
мэдөнөб— гэжэ Эрчко хадаа үгс-
гөө түгсэхэдэ мэдүүлэн, Совет-
скэ Союзда сэхэ заналтатгаар
выступалба.

Урдын Польшын министр Бектэй
тон адлар выступалаа. Бек
болбол Германитай Польшын дай-
лалдахын үрдтэ мүн провока-
ционноор выступалаа һан— тэрэ-
энийгээ—результатта Германитай
дайниг хүжэрөөһон байна. Со-
ветскэ Союздэ эсэргүү тэмсэлдэ
бидэниг дэмжэхэ гэжэ г-н
Эрчкогой найдалаг хүсэнуудыг
бидэндэшье мэдэгдэнэ. Энэ болбол
Европодо дайны түмэр шатаахыг
оролдон ба зорилгодо хүрэн,
баһа СССР-ые Германида ба при-
балтийска хүршэ гүрэнүүдтэн
эсэргүү дайнда оруулхыг бүтэм-
жэгүйгээр нэдэн тэдэ хүсэнууд
мүн. Энэ болбол Польшые Герма-
нитай дайнда провинциалаһан
ба тэрээгээрэ Польшые хандар-
гаһан, Польшые үгы хэгдэжэ
хүргэнэ, тэдэ хүсэнууд мүн.

Господин Бек гэгшын лавра
болбол господин Эрчко унтуула-
нагүй, гэжэ мэдэрэхэ хэрэгтэй.

(Ургэлжэлэнэ 2-дохи
нуурта).

СССР-ЭЙ ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ЭЭЛ- ЖЭЭТЭБЭШЭ V СЕССЕЭР АБИАНН ЗАКОНУУД

Баруун Белорусские Белорусска Советскэ Социалистическэ
Республикада нэгэдүүлжэ, СССР-эй составтань оруулха тухай
Советскэ Социалистическэ Республикатуудай Союзай Верхов-
но Совет болбол Баруун Белоруссийн Арадай Суглаанай бүрин эр-
хэмиссийн мэдүүлгыг с носоод, тогтоохонь:

1. Баруун Белоруссийн Арадай Суглаанай гуйлтыг хангаха ба
Баруун Белоруссийн Белорусска Советскэ Социалистическэ Рес-
публикада нэгэдүүлжэ, СССР-эй составтань оруулха.
2. Баруун Белоруссийн СССР-эй Верховно Советдэ депута-
тыг бунгатайн үдэрыг томилохынь Верховно Советдэй Президи-
умдэ даалгаха.
3. Белорусска Советскэ Социалистическэ Республикын состав-
тань Баруун Белоруссийн абахынь БССР-эй Верховно Советдэ ду-
рада.
4. БССР ба УССР-эй хоорондох районнууд ба областнуудай
эзэлгын проектыг СССР-эй Верховно Советдэй харалгада таби-
н БССР-эй Верховно Советдэ гуйха.

СССР-эй Верховно Советдэй Президиумдэй
түрүүлэгшэ М. Калинин
СССР-эй Верховно Советдэй президиумдэй
секретарь А. Горкин.

Украинские Украинска Советскэ Социалистическэ Респу-
бликада нэгэдүүлжэ, СССР-эй составтань оруулха тухай
Советскэ Социалистическэ Республикатуудай Союзай Верхов-
но Совет болбол Баруун Украинны Арадай Суглаанай бүрин эрх-
эмиссийн мэдүүлгыг с носоод, тогтоохонь:

1. Баруун Украинны Арадай Суглаанай гуйлтыг хангаха ба
Баруун Украинны Украинска Советскэ Социалистическэ Респу-
бликада нэгэдүүлжэ, СССР-эй составтань оруулха.
2. Баруун Украинада СССР-эй Верховно Советдэ депутатуудыг
эзэлгын үдэрыг томилохынь Верховно Советдэй Президиумдэ
даалгаха.
3. Украинска Советскэ Социалистическэ Республикын состав-
тань Баруун Украинны абахынь УССР-эй Верховно Советдэ дурад-
а.
4. УССР ба БССР-эй хоорондох районнууд ба областнуудай
эзэлгын проектыг СССР-эй Верховно Советдэй харалгада таби-
н УССР-эй Верховно Советдэ гуйха.

СССР-эй Верховно Советдэй президиум-
дэй түрүүлэгшэ М. Калинин
СССР-эй Верховно Советдэй президиумдэй
секретарь А. Горкин.

ФОРМООРОО НАЦИОНАЛЬНА, УДХААРАА СОЦИАЛИСТИЧЕСКЭ КУЛЬТУРА МАНГАГ!

✓ ДОЛБЕН МАДАСОН.

ТҮРЭЛ ОРОН

Хизаар үгэй, Хирхаг үгэй, Сөнхир далай, Сөсөглэг дайда, Хангай зузаан, Хабтагай тайга

Энэ миний Эдир залуу Түрүү суутай Түрэл Орон!

Алтан намаа, Альма жэмэс, Үнэр баян, Үнэн баяр Талмай дөлүүн Таатай газар

Энэ миний Эдир залуу Түрүү суутай Түрэл Орон!

Гоё сөсөг Город губида, Үгжэн байгаа Хүдөө нутагта, Алтай хайхан Ажалай дуун.

Энэ миний Эдир залуу Түрүү суутай Түрэл Орон!

Дуутай, суутай Дууша залуу Хүхюу зулгы Хүдэр хүбүүд, Илдам налагай Эдир хүүхэд.

Энэ миний Эдир залуу Түрүү суутай Түрэл Орон!

Өдөө харанам, Үндэр дээгүүр Золто манай Зоримгой летчигүүд Нийдэн дээгүүр Нэрвэе гаргана.

Энэ миний Эдир залуу Түрүү суутай Түрэл Орон!

Агаарташ, мурдэндш, Арюун таладаш, Хада-хабсагайлаш, Хангай тайгадаш Дайсан, манише Даража шадхагуй

Хасан нуурта, Халхын Голдо Харюусаа шангаар Түрэл Орон!

Гураг хайтай Гургал, эрдэм, Алдар эхэтэй Артель, совхоз, Заха дайдам Завод болоо.

Энэ миний Эдир залуу Түрүү суутай Түрэл Орон!

Холын үеме Ходо харанан Угаа сөсөн Ленин ге ни, Угаа мэргэн Сталин вождьтой

Энэ миний Эдир залуу Түрүү суутай Түрэл Орон!

✓ С. НОМТОВ.

ХҮҮГЭН

Зөөлөн үнэтэй Мөс харанан нүдэтэй Хөөрхөн хүүгэн Хөхлөн хаража хэбтөнө.

Хөгсөргөн гарган гараа, Хөхлөн будуун хүлээ.

Хөгсөргөн гүзээн дээрээ Хуулан наадан хөбтөнэл, Хөгсөргөн аяглаад Хөгсөргөн хүлбөрнал.

Хөгсөргөн сэгнэ эзэлжэ Хөгсөргөн бишинхан хүүгэн, Хөгсөргөн гарга үргэжэ

Хөгсөргөн хөбөрдө харбайнал, Хөгсөргөн баярлаад Хөгсөргөн үргэжэ,

Хөгсөргөн ажыдөө дуратайхан Хөгсөргөн хүбүүмни Хөгсөргөн ашань болхон!

Хөгсөргөн ороной баатар болхон!

✓ Наранээ мэтэ Сталин

Х. НАМСАРАИН.

Ч. Д. ЦЫДЕНДАМБАЕВ.

✓ УГЛӨӨНЭЙ ШҮЛЭГҮҮД

(Дүү нүхэдтөө зорюулаб).

Омог бардам сэнгэлиг Олон эдир дүүнэри, Халуун гараа үгэгты Харюу шүлэгөөр бөшөгты.

Гансал бидэнэрэй золотойе Газар дайда мэдэнэл, Аялга хайхан дуунууднай Алар холо дууданал. Шөнөгүүд гайхамшаг барилга Шөнөглөө Эхэ оронининай. Танай нураха хургуули Танда дворец байгуулаа.

Нимэ элбэг торгон өдмө Эхэтнай залуудаа хараагүй, Алтайа хахал шэнисэх Абатнай урдань хараагүй.

Газар хушама тарязлан Гансал манайда ургана, Далита баатарай харахада Далай шанги байдаг юм.

Баян хүсэтэ эхэ—орондоо Барандаа хүүгэд жаргалтай! Зоболон гэжэ мэдэнгүйт! Зол сүлөө танда билл.

Наукин хярые шудалыт Нэрэ солоо суурхуулыт! Арга оиниһы мэдбэл Ажал хөхөдө хүгэн юм.

Халуун тарианай үсхэнруу Комбайн машинин ороходо, Үбөгөн малша өсөгын Үнэншэ зүрхөнө хүхидгэ.

Сахан хүнжэл хөдөрхөн Сайбар буурал Севершье, Мүнөө бабал баяртай Манаар дуугаа дууланал.

Гүн далайн захадашье Грузи, Армени оронудта, Золтой олон нүхэдтай Жэмэс шангээр сөсгөлөнэл.

Ягаан улаан мүшэднай Ямар гобор яларнаб, Хэды тугууд намилзан Хэды дуунууд ханхианаб!

Үргэн харгытай гэрэлтэжэ Үндэр өөдэ урялнал!

Ш. НИМБУЕВ.

✓ СЭДЬХЭЛ ДҮҮРЭН СЭСЭГЭЙ ДУУН

Шэхэндэе гуулин ныхтэй Шөрөлдэе гүрлэе гээгэтэй, Ула соорхой гуталтай Буга хүүрхэй дэгэлтэй, Хабарай хагсуу халхин соошье, Намарай хөрүү ольбон соошье, Байнай хониды дахжа Байха хүсөө барадаг нам, Үншэн басаган гэгдэжэ Үбшэн тулур ябадаг нам. Гааритай гараа дөрөлжэ Ганза алдаар нажадаг нам. Табагай өвөр шөншэжэ Тажгаа гөдөнөө мэхэлдэг нам. Хэды гашуун нэлбоһоо Хөрөө талада адхаа биби! Хэды шөрүүн хараалы Шэлээ нэбтэ гаргаа биби! Улаан агуу Октябрь Урдын байдал урбуулаа, Хөдөн түмэн Сөсөгтэ Хэтын жаргал дэлгэрэе... Колхоз соогоо хүндэтэйб Хоншон Сөсөг алдартайб. Шаанай найган байгааша Шаргал тарган манай лэ. Шуун хүүгэн байгааша Шулуута горхон манай лэ. Талы дүүрэн жингааша Тракторнууд манай лэ. Малай бүрхөн бэлшэшэ Малнууд баран манай лэ. Омог сарюун зүрхэндэм Урма баяр билтараа, Колхоз намай дөбжүүлэн, Хонинной ферма даалгаа. Миний уужам байшан соом Мэнэ гөлөөр оронон хайт! Үндэр харуул «ордон» соом Үзөөд айшлаад гархан хайт! Хүхюун хөрүү нүхэртэйб Хөөрхөн налагай хүүгэдтэйб. Ханза ханзаар бараатайб Тулам туламаар таргатайб. Тэрэ байна радном Энэ байна патефом. Дугар хүбүүм армида Дулма басагам хургуулида, Юунээр сөнтэй жаргал бэ Юунээр сөнтэй баяр бэ! Баараар зүрхэм дуулана Бэгшаа, вождё магтава.

Ц. Номтоев.

Намарай наратай хайхан үдэр Намда хөөрөн хөлөн байгаанан, Бурят хүн соо бултанайн аха, Буурал халван үбөгөн аба, Балхи дөбдин намаран ябаһан хайхан сагаан хахалаа шобтороһон, Галтай гүнзэгы нюдөөр хараанан, Гараа тэрэ дээгүүр хунгаанан, Хунды хонгёо сөжжөнөө хүнхинөөһөн, Хүрибэтэ алтан дөлхэй эдлөөһөн, Аша гүшынгаа жаргал тухай хөөрөөһөн, Агуухэ Сталин тухай дуулаанан, Сөсөн гүнзэгы дулахан дуундань Сөдхөлэйнь халуун гөбхон үгэдэн, Элигэ зүрхэе дололон байгаанан, Эхэ хайхан дайдаа тойрон хараанан, Энхэ зузаан жаргалаа ханаанан, Эсөгэ багша Сталинаа ингалан дурдаанан, Шэхэндэе гэгтэ шөбөнүүлхөн шөнгөөр Сөжжэм өвөрһоо дугаар будлаанан, Жөгдөхөн гөбхон жэмэстэ модод Жэмэс сөсөгөөр намаалан байгаанан, Жэргөмөл хөөрхөн дууша шубууд Жинган дуулан жэргөн байгаанан, Жаран дөбхөр зузаан болһон

Жаргаланта гэрэл Бурят оромни, Жаран дөбхөр үндэр болһон Жабхаланта Мүнхэ Салан ууламни, Жаран дөбхөр гүнзэгы болһон Жабарта номин Байгал далаймни, Юунээр тэнтэй үнэтэй таабари Арадай зориг халуун болгооб, Юунээр тэнтэй үнэтэй нургаал Шөнэ дөлхэй зөхөн таблаб. Төндөш мунгөөр мүшөнүүд газарнаань сорьёоһон Мүнхэ жаргал төндөшөө ургаанан, Төндөш булагүүд газарнаань буладаар дөбөрөөһөн. Бултанай хүшэн төндөшөө гараанан, Юунһөө тийжэ жаргал эрөөһөн,— Юунһөө тийжэ хүшөн гараанан,— Ажалша дөлхэй ард түмэнэй Наран мэтэ Сталин төндөл. Алдар суугаар агалаг гүнзэгы Булад мэтэ Большевик парти төндөл, Агуу эхэ Совет ороной Арслан мэтэ зоригто хүнүүд төндөл. Ашата багша мүнхэ Лениний Одон мэтэ улаан Мавзолей төндөл.

Харагты тэрэ гайхамшаг оронойм Баяр зориг хүшэн тэйшэ, Бардам омог жаргал тэйшэ, Баатар инаг эрдэм тэйшэ, Тэрэ дээрэ байһан огторгой Гэрэлтэн бүгдэ манай гараар дололол, Тэрэ дооро байһан дөлхэй Намаатан бүгдэ манай хүдөөр дорбинол, Булад мүнэн харьлалан урданал, Большевик оронойм сөсөг намаа болһол, Алтан далай долгилон тогтонол, Ард зоной оюун балиг болһол. Мүнгэн гэрэл ялбан сасарнал Мүнхэ жаргалай баяр болһол. Эбөрөст*) мэтэ үндэр Сталин Эсөгэ хайхан ороним зөхөгөөл, Энхэ зузаан жаргалым үгөөл, Жаран тунгалаг жабхаланта наһанирнь Жаран дөбхөр үндэр болохол. Жаргала манай ажалшан түмэн Тиймэ зоолоор жарган төмөсөхөл. Ганаан зүрхөнэй хайхан одон Байн сагайм наран мэтэ Агуу эхэ Сталин Мүнхэл.

*) Халын нэрэ

✓ Ленин-Сталинаа магтанамди (АРАДАЙ ДУУНАЙ АЯЛГААР).

Бүрэнхы маные нэтэлээшэ Бүргэдэй нидлэгэ угтанамди. Нарандаа зонийе хүтөлөөшэ Ленинэ—Сталинаа магтанамди. Геройнуудаа олоор нидхүүлээшэ Гэрэлтэ Ороноо харанамди

Нарандаа бидэнэе жаргуулааша Ленинэ—Сталинаа магтанамди. Ажалшан олодоо сасараша Алтанхан туяае угтанамди. Бурядтам жаргалан асараша

Ленинэ—Сталинаа магтанамди. Харанхы маные нэтэлээшэ Кремлин Одые харанамди Коммунизмдаа манише хүтөлөөшэ Ленинэ—Сталинаа магтанамди.

✓ БАЯР ЖАРГАЛ БАДАРНА

Агуу совет оромни Алдарта героинуудаар олон лэ. Холыл аянай рекорды Хурса зоримгойгоор дабанал. Уужам эхэ оромни Ургаса таряагаар баян лэ!

Үндэр олон ууланууднай Үнэтэ баялнгаар элбэг лэ! Хүхюун жаргал бадарна Хүнэй досоо баясана, Улаан тугууд үргэгдэжэ

ЦЫРЕТОРОВ ДЫМБЭРЭЛ.

Орондоо дүүрэн намилзана! Бата хайхан орондом Баяр жаргал бадарнал, Барандаа нүхэд түрүүлээл, Баян байдалнай хүгжэнэл.

Хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставка. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Парти ба правительствын хүтэлбэрлэгшэд хадаа „Түрүүшын табанзуутан—свекловичнигуудтай Кремльдэ уулзалга“ гэгһэн, художник Серовой зураг („Сахарная свекла“ павильон).

Эгэшэ дvv хоёр

I. Урин дулаан зунай сагай хүүлээр ерһөн, эдлин намарай эсөөс. Үбөлэй уняартама хүйтэнэй ержэ байһыне мэдүүлһэндэл, шанга бордоһон саһатайгаар халхин эшхэрэнэ... Агуухэ Октябрэка революциин хүсэн тугас дүлэн дүтөлжэ байгаа...

Хүдөө халсартараа саһа оймон, торшогор туранхай үхэрнүүд үлэнхөөр яран, саһатай шара хөгдө, хэлээрээ догоодон догоодон үнхэнэ. Үдэр бүри улам шангадажа байһан намар, хожомой хүйтэнэй саһаар бурданалхадань, хоолой түлөө төмөсөжэ, таран бэлшһөн үхэрнүүд карагдахаа болин, бурданаар бүрхээгдэнэ. Тийхэдэн, байд гээд лэ шаад байса хуугылжа байһан хоёр бишинхан үхидэй абяан улам түргэдэнэ.

Шуурганай намдахада, хоёр баахан хүүгэд, халхинда шуужа байһан шөнһөн түгэлын нэмэрдэ ошоод, барижа ерһөн аргалаараа арай гэжэ гал түлжэ, утаандань нурсайлатараа хуужа, ягаулаанууд болтороо дааранан нааритай гар хүлөө дулаасуула. Энэ хоёр болбол өбтэ халуунаар эжэлшһөн өгшө дүү хоёр, Долгор ба Жибземаа хоёр мүн хэн. Үгэтэй Жамсаранай 12 хүүгэдэй өгшөнөөр аад, улаан сурба дүүнөрөө төжөөлсөхын тула бага наһанһаа баяшуудай мал адуулан байгаа. «Энэ шугы бурганаһанай өвөрөөр үлэн зольбо шононууд гэгтэжэ ябана ёһотой, халтад гөбөл үхэртэ орожо, хүү татаха байха, үхэр зуулгаа эдүүлөөһаа, хайра-та эхынгээ һаажэ, олон багашуу-

даа төжөөжэ хууһан ганса улаагшанаа алдаха байнабди» гэхэ мэтэн хүшэр харюусалганууд Долгорой ханалда ходо орожо, утаар татажа хуугайла. Эгэшэе хаража, дахжа, өгшөдөө найдажа ябаһан Жибземаагай сөдхөл наһанһаань урихан: «Ходо зун байдагнаа, яагаа зохид нааб? Энэ үхэрөгшө халын саана юун байгаахаб? Абагайтала ябаад, хуу хараһайб. Малһаа бусахадамнай юу эдүүлжэ гөшөөб? Баһа хараажэ байхагүй юума гөбөе даа», — гэжэ ханаһаар ябаба.

II. Нуураар элбэг Яруунын аймагай, таряагаар баян, малаар олон, Карл Марксай нэрэмжэтэ колхозой планаар баригданан малай дулаан байрын урдахы хорой соо, эхэнүүд дэлэнтэй, томо үлэртэй үнөөдые дун сагаан халааттай, дорюун омог малшад урилан ябажа хаана.

II. Ная ерһөн ветврачтай хамта, малшадтай хөөрөлдөжэ, мал хаража ябаһан парторг Долгорые заажэ, тэрэндэ хэлэнэ: «Энэ манай малажалдахы эрхим стахановкатай танилсагты». Ветврач, урин зөөлөн хандасатай Долгортой танилсаад, гайхалһан янзатай түргэнөөр асууна: «Тэрэ тугал татажа ябагша наалшан, танда яагаа ада-либ? Танай түрэл гү?» — «Тиймэ, миний дүү гөшө» — гэжэ харюусаад, дүүран ветротой һуеа абаашаба. Парторгнь хорой хандайлажа хуугаад, хажуудаа хашаа тү-

шээд байһан ветврачта хөөрөжэ эхилбэ: «Энэ Долгор, тэрэ Жибземаа хоёршны Жамсаранай басагад — өгшө дүү хоёр юм. Мүнөө долоодохи жэлэ малажал дээрэ наалшанаар хүдэмэрилжэ байна. Нүүлэй 4 жэл соо, эдэ хадаа нэгшье мал үхүүлээгүй, тэрэ лэ үе соо харанан малайгаа түлһе жэл бүри 100 проц. үсхэбэрилдэг юм. Манай сууга стахановцууд гөшө. Үнгэрөгшө жэлдэ Долгор — 600 ажалта үдэртэй, Жибземаа — 500 гаран ажалта үдэртэй хэн. Энэ жэлһын ажалта үдэрнүүд 4-4 зуугаад болоод байна. Хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкадэ өгшө дүү хоёр хожуулаа хабаадалсаа. Эгэшэ Долгорона мүнөө 36 наһатай, дүүнэ 4 наһаар доосо юм. Эдөнэр — колхозойн ажалда үнэн сэхээр оролдодог эрхим хүнүүд мүн».

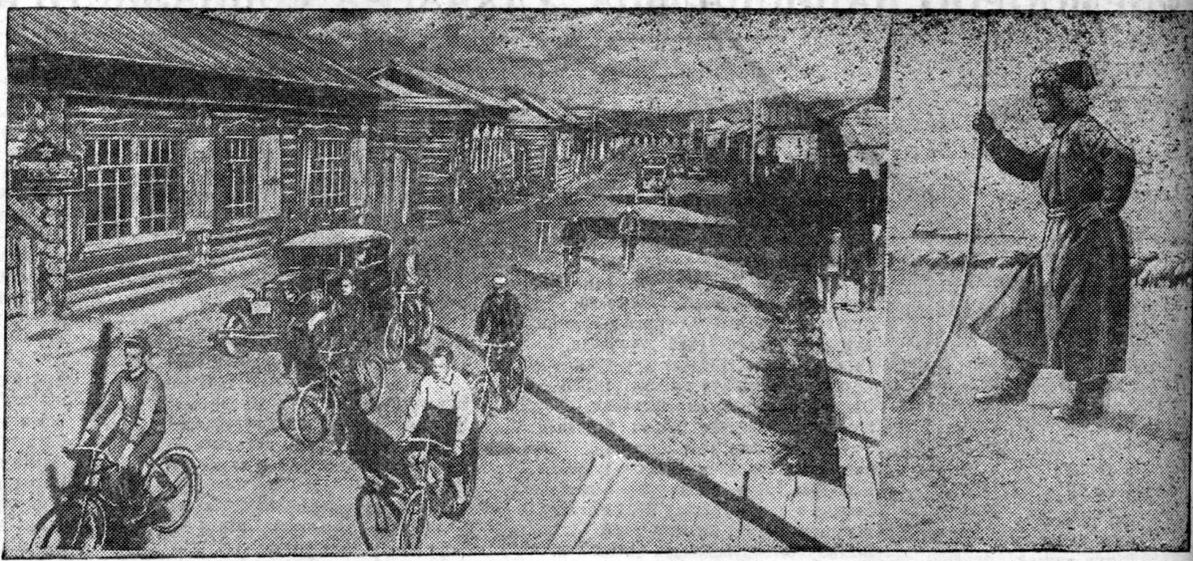
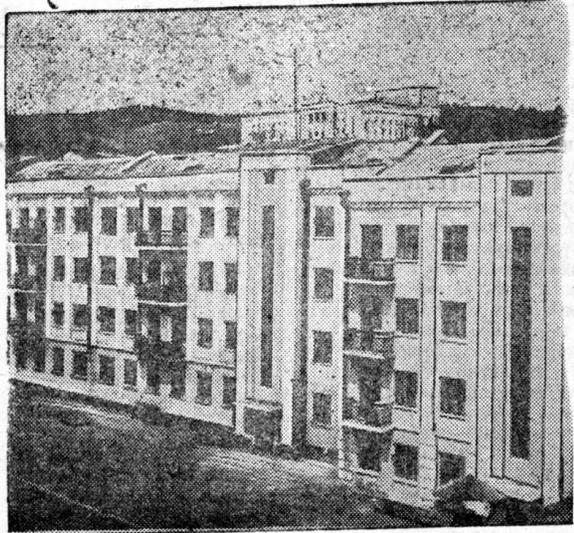
III. Карл Марксай нэрэмжэтэ колхозой клубань яларама гэрэлтэй; колхознигууд шэмэгүй хуужа, болхо байһан аймагай ба сомоний Советүүдтэ хунгалтанууд тухай докладые ханамжатайгаар дуулана. Омогтой колхознигууд баяртайгаар, хойно-хойноһоо болжэ, Ленин-Сталин партиин хүтэлбэрээр зол жаргал олһоно магтан, Улаан Арми, Флодоо хайшаан хэлэнэ. Стахановцууд, өөһөднгөө омыт тухай хөөрөжэ, улам эхэ шалтануудые ажал дээрэ туйлахынь бүхы колхознигуудые урялала. Бүхы колхоздоо, гансашье колхоздоо бөшө, харин

аймаг дотороо суутай Долгор эжэлэнгүй боджэ, хүдөө ажахын выставка тухаа ба малажалые хүгжөөлгэ тухай хэлбэ. 70-80 наһатай үбөгөд хадаа урданай шөрүүн, уйдхартай байдал тухайгаа, хуушанай хунгалта тухаа хэлбэд.

Олоной дунда хууһан Жибземаа, етолой саана президумдэ хууһан өгшө Долгоруо хаража хуугараа, багынгаа хөсүү ябадые наһана, кулагай мал адуулжа, үлдэжэ, дааража, хараалгажа ябаһанаа гэгтэ тодоор наһаба. Саашань, Революциин ашаар дүүрэн эрхэтэй боложо, колхоздо орожо түбхинэй хууһанаа, баялаһанаа, жарганаһаа, колхоздоо солото хууһууд боложо, ходо магтуудад шагнуулдагаа, выставкадэ хабаадаһанаа ханахдаа, эхээр барлажа, баярлаһандаа нүдөнһөө нилбоһо мэлмэлзүүлэн хууба. Сагаан пулаадаа карманһаа гарган, хүлөөе аршаһан хөбөр үзүүлэн, нүдөнһийгөө нилбоһо аршана. «Даажэ ябаһан ажал дээрэ өмүр хайнаар ябахад даа. Эхэ ором яагаа хайхам; Ленин-Сталин партиин хүтэлбери яагаа сөсөн мэргэн гөшөб; колхознигууд бултаараа стахановцууд болоһой» — гэжэ ханава.

Суглаанай хүүлшын асуудал хөлсөгдөб; манай үеын Агуухэ документ — Сталинска Конституциин үндэһэ хуури дээрэ, энэ хунгалтые үнгэргэлдэ дөстойно эрхим хүнүүдые хунгуулин комсисинуудта дөбжүүлхэдэ, суглаан болбол тэдэн соо өгшө дүү хоёр — Долгор ба Жибземаа гэгшэдые оруулба.

Ц. Номтоев.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (Зүүн гарнаа) Улан-Удын соцгородок-ПВЗ-дэх хүдэлмэришдэй байшангууд, саанань—ПВЗ-эйн клуб; дунда—Тарбагатайн районой Б-Куналин колхозой улицнуудта, колхознигууд сүлөө сагаа үнгэргэжэ байна—эндэ 200 велосипедүүд бии; баруун гарнаа—хүдөө ажахын Выставкэдэ хабаадагша Доржиев Хандажап—Баргагай аймагай Карл Марксай нэрэмжээ колхозой хонишон.

БМАССР—ИНДУСТРИАЛЬНА-АГРАРНА РЕСПУБЛИКА

Бурят-Монгол арал болбол хаанта засагай үедэ хүндэ хүшөр услондо, зэрлэг хатуу дарлалта ба мүлжэлгэ доро—зоболонто ажабайдалда байгаа бэлэй. Эдэ бүхнэ хадаа Бурят-Монгол арадые үсөөрлөгдө, үбшөн үхэлдэ ба угыралгэдэ хүргэһөн ба үлэсхэлэн хоһон байдалтай болгоһон байгаа.

1917 оной октябрь нарада Дэлхэйн зургаанай нэгэ хуби дээрэ сүлөөтэ байдалай гэрлэе наран мандажа, хүдэлмэришэн таряашан арадай хүсэтэ байр бусалаа хөн. Арадуудай агууехэ вождинар Ленин ба Сталиной мэргэн хүтэлбэри доро, хүнтүрэлэнэй истори до урдан үзэгдөөгүй, гайхамшаг жаргалта ба жабхаланта байхан байдал байгууагдажа захалаа хөн.

Тэрэ гэрээр, өгсө 22 жэл болоод байна. Манай орондо социализм гол түлэб байгуулагдаа. Арадай ажабайдалын хүүхү сөнгөлгө ба шанга шадалтай болоо. Ажаашадай культурна хэмжүүн туйлай эхээр ургаа.

Иланан социализмын сөн—СССР болбол промышленность ба хүдөөажамы дээрэ агууехэ ялалтанууды туйлаа. Малай Советсэ гүрэн болбол ажыхтаараа, наука ба техникээрэ дэлхэй дээрэ үлэжэ хүсэтэй индустриальна держава болсо! Үйлдэришнөө техникын ба хүгжэлтын төмөөрөө манай социалистическэ промышленность хадаа зүүрү капиталыстическэ ороонууды хүсэжэ урдан ороһон ба дэлхэй дээрэ нэгдэхн хуури эзэлэ.

Бурят-Монгол республика болбол түрүү автономно республикатуудай нэгэһинь болонхой. Урдан Бурят-Монгодо индустри байгаагүй, харин хаанай военн-феодална империйн колони, каторга ба сьмылын газар байлан км. Советсэ засагай гэржэлүүдтэ, плангана Сталинска Табамжалуудай үедэ, Бурят-Монгол болбол индустриализациян үрэн замда ороо хөн.

Мүнөө, халбаран байгаа Бурят-монгол хадаа индустриальна—аграрна республика болсо. Нөгөлдөхи табамжал соо промышленностин капиталовое жинь 21000000 түхэриг байлан юм. Хёрдохн табамжал соо—427342000 түхэриг болһон гүү, али нэгдэхн табамжалэйхилөө 20 гара дахин ургаһан байна.

Эдөнэй результадуудын—манай республикын гөв байхан уужам тала-дайдалань байгууладалан индустриууд, заводууд, комбинатууд болсо. Жэшээлхэдэ, ПВЗ, шэйгэ механизированно завод, авторемесзавод, сульфатна завод, городской Центральна Электростанци, хилэмэной механизированно хоёр заводууд, мелькомбинат, модоний хэдэн олон заводууд, заганаһан промышленностин предприятинууд ба бусад хадаа сталинска табамжалууд соо байгуулагдаа.

Түрүүклассна ба сложнотехникээр зөбсөлгөдөн, томоноуд предприятинууд түлээлэй жэлүүдтэ байгуулагдаа. Тодорхойлэн хэлбэл, Березовкын киринин завод, Зодын вольфрамове комбинат, Улан-Удын маханай комбинат ба бусад—эдэ бүхнэ хадаа социалистическэ Бурят-Монголой гайхамшагта шэмэгнэ болсо.

Бурят-Монголой халбаран байгаа промышленностин валовой продукцин хүсэтэйгээр ургажа байна. 1924 снөө 1938 он хүртэрхи ургалтань (алта ба вольфрамгүйгээр) 40 гара дахин үргэдэ.

Партийн ба гүрөнэй алтан фонд—кадрнууд хадаа промышленность дээрэ тон олон болсо. Тэднэр, үдэрнөө үдэртэ ургажа байна. 1924 ондо байхан хүдэлмэришдэй тоо 1938 онойхитой жэшөөлөб, 20 гара дахин ургаа. Бурят хүдэлмэришдэй тоонь үдэрбүри үргэдэжэ байна.

Манай республикын промышленностодохи хүдэлмэришдэй зарбатна хүлэһининь улам улам ургана. Хоёрдохн табамжал соохн ургалтань 200 шахуу проц. болоһон байха юм. Ажалай бүтөөсье дээшлүүлгээрэ, бага баше амжалтануудтай байнади. Энэвишнэ 180-240 проц. хүртэр дээшлүүлгэн предприятинууд (шөлэй завод, мелькомбинат г. м.) бии.

Сталинска Гурбадугаар Табамжал хадаа манай республикын промышленностие бүри эхээр халбаруулаха. Партияна ба партийн баше большевинуудай алдартна арми, тэрөнэй түлөөтэмсэхэ байна.

Ц. Заводской.

ТОКАРЬ—СТАХАНОВЕЦ

Селенгын улан замай транспортин механическа цехын түрүү стахановец-токарь Трофим Поваров хадаа Москва городой «Красный Пролетарий» заводой хүдэлмэришдэй гайхамшагта урйалые угаа ехэ хүндэтэйгээр угтажа, агууехэ Октябрийн урда тээхи социалистическэ соревнованида оролоод, үйлдэришн үндэр дэдэ показателнууды туйлаа.

Нүхэр Поваров болбол цехынгөө бүхнэ хүдэлмэришдэе, стахановцууды хүсэн түгэс соревнованида урйалан, өөрөө бодото уялганууды абанан байна. Мүнөө, энэ уялгаа амжалтатыйгаар гүйсэдхэнэ.

Нүхэр Т. М. Поваровой инициативаар механическа цехын токарьнууд, нухад Пермьков ба Мельников гөшөд хоёр-хоёр стантууд дээрэ хүдэлмэришдэ эхилэн байна. Ц. Ор.

Зол жаргалта ажабайдалаараа омогорхоноб

Гражданска дайнай үедэ би 20 гаран наһанай таряаша хубуун байгаа. Иссинн хүдэлмэришд ба таряашадай гар тарнаа барилсан асажа, эрхэ сүлөөнэй, анха амалган байдалай түлөө, Советсэ засагай түлөө ами бөөс, улаан шулаа гамнангүй тэмсэжэ байгаа...

Тэрэвнөө хойшо хэдхэн жэл үнгөрөөд байхада, манай ажабайдал үндэрөөрөө хубилаа. Бүхнэ дэлхэйн зургаанай нэгэ хуби дээрэ хүгжэн мандажа байгаа СССР ороной ажалтан бүхэн хүхю сөнгөлгө, культурна, шанга-шадалтай, шөнө ажабайдалаар хангагдаа. Сталинска Конституци хадаа ажаллаха, хураха ба амараха, гүрэнэйгөө хүтэлбэрихн орондаа хураха ба хурагдаха эрхэнүүдмэй мүнхөжүүлэ.

Би, сталинска эпохын жаргалта хүн, большевистическэ колхозной член! Бид заргалта хүхүн байдалаараа омогорхон. Гэрлэм—парфен, радио, түмэр орон, жэлдэ 3000 литр һү үгэдэг томо

„КОМСОМОЛ“ КОЛХОЗ

Анхан сагта Хэжэнгэ нутагай арал зон болбол, байд ноёдоор ба лама бандинаараар дарлагдажа усын үедэ үгтэйгэй ядуу ба харанхы бүдүүлгэ байдал дотор ядажа зөбжө хуушын тэмсэжэ барамагүй байха юм.

Тэндэ, Хэжэнгын дасанда үүрлэһон табан зуу гаран лама бандинаар, өөлдөнөө бүртгэ муухай хүдэлмэрөө арал зоний дунда абуужа, архи хаарта, тоноу дээрнэ, үбшөн зоболон гэхэ мэты дэлгэрүүлжэ байһан бэлэй.

Тэрэ сагта арал зоний дунда баясхаланта үдэр нөгшөө байгаагүй, үргэлжэ үйдхэр гашуудал, уйлаан ёлоон, байд ноёдой хараал, хара ташуурай тамшаалган, хүнэй үрэ зүрхы шэһэрүүлэн байһан юм.

Октябрыска Социалистическэ революциин ашаар, эндэ социалистическэ ажахы халбаран ургажа, хүгжэжэ байна.

Мүнөө Ушхайта гэжэ нутагта, алдарт Комсомолой нэрэмжэтэ, нилээд томо колхоз тогтонхой. Тэрэ хадаа Агууехэ Октябрыска революциин XXII жэлэй алдарт оёе бүхнэ ажахынгаа ба культурна байдалаар бага баше амжалтануудаар угтаба.

Жэшөөлхэдэ, хамта дээрөө 3144 толгой малтай. Малажалые хүгжөөхэ гүрэнэй плание 1939 ондо (9 харын торшо соо) 101 процент гүйсэдхөө. Ажахыгаа улам хүгжөөхн тула, бүхнэ колхознигуудань тэмсэһөн. Малажалда гэжээл баялхалгээрэ тон урда ябана—мүнөө жэлдэ 600 гектар сабшалангай газар уналаха плантай аад, герасимовска методые хэрэглэһөнэй ашаар, 810 гектарые уналаа. 350 гектар газарай

СОЦИАЛИСТИЧЕСКЭ БҮРЯТ-МОНГОЛОЙ ХҮДӨӨАЖАХЫ

Агууехэ Октябрыска революциин ашаар, нүүдэл байдалын үмсын бугархай ажыхтай бурят-монгол таряашад хадаа манай социалистическэ хүдөөажамы байгуулаа. Урдын угай заншлануудай байдал хэвээ бүхэндэ орхи доо. Мүнөөдөр манай республика дотор (Баунтын аймагы оруулалсангүйгээр) 524 колхоз, тоологдоно гэхэ гү, али бүхнэ таряашадай 97,1 процентнэ колхозтивна ажахыда ороо. Колхозууд бүхэндэ клубууд, улаан бундууд байгуулагдаа. Колхознигууд шангашадалтай болоо.

Манай республикын хүдөөажамы болбол хүсэн түгэс, дэлхэй дээрэ эгээл сложнот ба үндэр шанартай техникээр зөбсөгдөнхөө. 28 машина-тракторна станцинуудай 28988 модоний хортэй тракторнууд, 389 комбайнууд ба бусад олон сложнот машинанууд колхозуудай полонууд дээрэ хүдэлмэришэнэ. Урдын модон анзалан, модон борной хадаа мүнөөсгай түрүү техникээр бүтээһөн советсэ машинануудаар нэлэгдэ!

Эгээл сложнот техникые бодотоорнх эмээлэлхэн, ажалай үдэр дээдэ бүтөөсын гайхамшаг жэшөөнүүдэ харуудаг механикаторска кадрнууд колхозуудта урган гараа.

Урдан хэдхэн кулагуудаар эзлэгдэд, зэрлэг хөбтөнэй үдэр хадаа колхозуудта—ажаша таряашада мүнхэдөө өдөлгө тула гүрэнэй актээр үгтэжэ, социалистическэ таряалангай полонууд болсо. Ойрын хэдэн жэ нүүдэ 6 миллиард пуд таряаша гэдэрилдэг болохо гэгээн нүхэр Сталиной заасарине бодото хэрэгнэ бөлүүлхын тула манай республикын колхозууд болбол вистскээр тэмсэһөн. Жэшөөлхэдэ, 1939 ондо 387,76 мянган гектарга таряла хөгдөлн ба 220,8 мянган гектар сээр пор халадаһан байна. Колхозууд таряалангайгаа гар дээрэ агрономическэ хэмжээнүүдэ үргөөр хэрэглэнэ. Энэной результаар таряанай ургасан эрид дээшлөө. 1938 ондо ороһонто кустуудууднаа гектар бүрийн 11,5 центнер, овоний о—89,3 центнер, картфельхоо—119,6 центнер, корнешоодоо—160,0 центнер урду хураагаа хөн. Энэнтэй хамта, сталинска үндэр ургасан масти нууд, спытнууд—социалистическэ полонуудай стахановцууд товь жэлнөө жэлдэ, үдэрнөө үдэртэ ургана. Энэнойн гэржнэ тула нэгэ факт харуулаа: 1933 оной хүдэлмэришдүүдэй зультадуудаар хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкэдэ манай республикаа 600 гаран түрүү хүнүүд хабаадаа.

Малажал улам бүри хүгжэнэ. Республикын бүхнэ өбэртэ манай 97,9 процентнэ, адуунай 97,6 процентнэ, хониды 99,3 процентнэ, ямаадай 99,3 процентнэ ба гахайн 96,4 процентнэ колхозно секторто хабаадана. Манай колхозуудта 511 МТФ, 4 ОТФ, 340 СТФ ба 63 КТФ эмхидхэгдэнхэй. Социалистическэ ажалал продуктивность ба шанарань урдан үзэдөггүйгээр халбарна. Нилээд олон колхозуудта томо үүлэрэй үнээдэй фермэнэ эмхидхэнхэй. Бүхнэ колхозуудай хонидой фермэнүүддөхи олгоһон идонь метизацилагдан байна. Колхозууд ба колхознигууд болбол манай гэжээлэй байгуулаха хэрэгтэ айхабартай илалтанууды туйлаа. Солото гөвөд Герасимовой инициатива үүсхэдэһэн хүдэлмэришд манай республикын бүхнэ колхозуудта дунда далайстайгаар дэгтэрэжэ, үүдэ дуудай 450 эвононууд эмхидхэжэ, хэдэн мянган гектар сабшалангай газар уналагдан байна. Энэнойн ашаар гектар бүрийн 83 центнер хүртэр үбшөөһөн колхозууд олон. Гадаа, хүдөөажамы гэжээлэй культуранууд тарилга һүүэй жэлүүдтэ үргөөр дэлгэрэ. Республикын колхозууд хадаа 25.100 гектар гэ жэлэй ба олон жэлэй ногооды тариһан байна.

Манай республикада малажа түрүү хүнүүд хэдэн зуугадай мян аад. Нимэ түрүү зоний дэгтэрэнүүдэй дунда БМАССР Берховно Советэй депутат, Байагай, «Галын Очин» колхознишон нүх. Сахияева Д. Ухиновна, нүх. Сахияева Д. 1938 ондо 100 эхэ хонин бөлөө 132 хуригадые үсхэбэрлэбаба. Энэ аймагай «Улаан Ног» колхозой адуушан нүх. Балд Ц. гэлшэ 1939 ондо 21 түрүү унагадые түлэжүүжэ шада.

Хүдөөажамын кадрнуудын дэгтэрэгдэ угаа—эхэ анхарал билгэһэнэ. Мүнөө манай республика дотор зооветеринарна институт зооветеринарна техникум, колхоз кадрнууды бэлдэхэ институт, хүдөөажамын 1 техник механизаторска кадрнууды бэлдэхэ 3 нургуулинууд бии. Эмгэгуулинууды дүүргэжэ гэржэ хэдэн зуугаад шөнө кадрнууд таланта специалистнууд манай Монголой колхозно деревнида дынгөө творческа хүдэлмэришдэ үргэн далайстайгаар абор.

Барилгын бригадын бригадир нүхэр Дарижап Базаров болбо. Ажал дээрэ туйланан амжалтануудайгаа түлөө, хүдөөажамын Бүхэсоюзна выставкэдэ, Москва ошоод ерөө.

Стахановцууд Халзанов Дондог, Субатов Цыден, Цыпилова Ханда, Цыренпылова Должит, Дымбарылова Балжма гэгшэд артель соогоо алдарт хүнүүдөн болонхой.

Урда сагта даралалтын уурхай байһан Ушхайта гэжэ нутагта, мүнөө «Комсомол» колхоз нимээр ургаад, ажахыгаа улам сааншань бэхжүүлхын түлөө тэмсэһэн, Агууехэ Октябрыска Социалистическэ Революциин XXII оёе уртаба.

Б. Жапов. Х. Намсараев.

Хори. Хэжэнгын омон.

Харюусалгата редактор Р. БИМБАЕВ.